

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja  
s pošto prejemana ali v Gorici na dom  
pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50  
Pol leta . . . . . „ 2.30  
Četrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „po-  
slanicah“ se plačuje za navadno tristop-  
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat  
7 „ „ „ 2 „  
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

# SOČA

Posamezne številke se dobivajo po  
10 soldov v Gorici v tobakarnici v go-  
sposki ulici blizu „treh kron“, in  
na starem trgu. — V Trstu v tobakarni-  
ci „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo  
uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski  
tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“  
na Koroški v Stica - vi hiši št. 258 II.  
nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj  
se blagovoljno frankujejo. — Delalcem  
in drugim nepremožnim se naročnina  
zniža, ako se oglase pri uredništvu.

## Naznanilo.

Odslej naprej prodaja se „Soča“ tudi v  
posameznih listih v naslednjih krajih: V Trstu:  
v tobakarnici „Via della caserma 3“; v Gorici:  
v tobakarnici na Starem trgu in v Gosposki uli-  
ci; v Tominu pri g. Devetak-u; v Kanalu pri g.  
Hoenlg-u; v Ajdovščini pri g. Delenc-u.

Opravištvu „SOČE.“

## Cesarski namestnik baron De Pretis na ogledu po naših gorskih okrajih.

Slovenski trgovci in slovenske vasi ob Soči bili  
so se prešli teden praznično oblekli. Od Gorice na-  
prej do koroške meje, kjer Soča izvira, razlegalo se  
je pokanje in streljanje ob bregovih po vsej gorenji  
Soški dolini. Vsaka vasica se je hotela ponesti se  
slavolokom. Pri slavolokih se je ljudstvo zbiralo, ko  
je sprejemalo cesarskega namestnika. Godba se stre-  
lom je vhod visokega obiskovalca povzdigovala. Raz-  
svitljeni trgi umetni ognji in večerna godba pričali  
so dovolj jasno in glasno o visokem gostu, ki je po-  
častil gorske naše kraje. Ako se pomislimo, da se  
je ljudstvo kar trlo, ko je v dolgih vrstah obsipalo  
imenitnega potovalca, nam ni težko vrjeti, da je tak  
nenavaden sprejem ganil in razveseljeval cesarskega  
namestnika.

Slovesni sprejem bil je splošen in nenavaden.  
Našemu ljudstvu že sama beseda razodeva, da v na-  
mestniku skazuje svojo staro in prirojeno vdanost naj-  
višjemu vladarju samemu. Ljudstvo ni gledalo že na-  
prej na osebo; brez predsodkov se je visokega  
gospoda razveselilo in v njem poklanjalo cesarski pre-  
ljubljeni hiši.

Zato pa so slovesne [naprave slovenskega ljud-  
stva tudi odkritosrčne; ljudstvu samemu prihaja ve-  
setje iz srca.

Kako tedaj ljudstvo o pooblaščenju cesarskem po-  
sebe misli, ni mogoče naprej sklepati iz popisanih  
izjav. Ljudstvo osebo spoznaje posebe, in potem sodi.

Iz skupnih poročil je razvideti, da je bar. De  
Pretis prijazno se pogovarjal z našimi ljudmi. To

ljudstvu dobro dé, in na to stran se je visoki gospo-  
da gotovo prikupil našemu ljudstvu.

Cesarski namestnik je tu pa tam občinske po-  
trebe pregledal, pripoznal in tudi obečal primerne pod-  
pore. Sploh si je skušal tudi nadrobno spomniti,  
in takó je iz vsega videti, da mu je mar gmo tno  
skrbeti za blagor naših v obče revnih gorskih krajev.

Zlasti pa se je prek in prek nenavadno zanimal  
cesarski namestnik za šolski napredek. Nikjer ni za-  
mudil poprašati, ali se mladina tudi podučuje v nem-  
škem jeziku; in povsod je nemščino pripo-  
ročal. Tukaj se poročilo veselje temni; tukaj se  
jim čut preobrača na žalost: tukaj spoznaje ljudstvo  
samo, kakó cesarski namestnik sam misli.

Načela naših odgojevalcev so na to stran v nav-  
skrižji z željami namestnikovimi. Ljudstvo je do de-  
našnjega dne hrepenelo po domačih šolah. Ljudstvo  
naše je na nizki stopinji razvoja. Še ni d'eset let, od  
kar imajo gorske občine svoje početne šole. Ravno  
je prišel čas, da v obče mladina že zna nekoliko bra-  
ti, ravno je začela mladina učiti se elementarnih nav-  
kov za domače potrebe, da bi ne tavalja več toliko  
v nevednosti in neskušnosti, kolikor do sedaj: in že  
je to g. namestniku preveč! Cesarski namestnik želi,  
da bi zopet namestu z elementarno računico in  
z najelementarnišim realnim naukom slo-  
venska mladina ubijala se in svoj odmer-  
jeni šolski čas zapravljala z nemško slov-  
nico!

Cesarski namestnik je svoje želje in morda tudi  
enake namere razodel ob času, ko ga je naše ljudstvo  
v upanji ali celo v prepričanju sprejelo, da nam pri-  
nese seboj v svoji lastni osebi načela sedanje  
vlade, o kateri je slišati, da hoče tudi Slovanom in  
zlasti tudi zapuščenemu slovenskemu narodu na Pri-  
morskem dejansko zagotoviti in uresničiti toliko pov-  
darjeno, pa nikdar izvršeno enakopravnost.

Prepričati se je prišel g. namestnik o gmo tnih  
potrebah našega ljudstva; ali o duševnih potrebah se  
je slabo prepričal, ako meni, da je našim po eno- in  
dvorazrednim občinskim šolam nemške slovnice po-  
treba.

Žalostno je, da se g. namestnik za nemščino po-  
teguje v početnih šolah v istem času, ko naši deželni  
zbori po treznem in dobrem premisleku od vlade za-  
htevali enakopravnost in tedaj slovenski deželni jezik  
na realnih in gimnazijah!

Zelo nas spominja g. namestnikova hrepenenje

po nemščini, da je bil on sovratni deležnik prejšnje  
vlade, katera je kaj rada Slovincem hude rane vse-  
kavala sosebno v šolskem oboru.

Naj bo priljubljenost cesarskemu namest-  
niku draga ali ne, mi mu svetujemo in želimo, da se  
na pravih mestih podučí o duševnih potrebah našega  
ljudstva, in videl bo, da so ljudske zahteve, potrebe,  
pravice in najzrelša šolska pedagogika proti njegovim  
priporočbam in nameram, ki jih je o priliki sedanjega  
popotovanja po Soški dolini razodeval brezizjemno.  
Mi želimo, da cesarski namestnik ne posluša onih, ki  
se mu neznajno prikupujejo in njegovim željam pri-  
kimujejo; mi želimo, da bi ostal nepokvarjen vtis,  
ki ga je na zunan na naše ljudstvo napravil; mi že-  
limo, da bi si spomina ne grenil z željami, ki so na-  
šemu narodu nasprotne: — mi želimo, da ljudstvo ob  
drugokratnem potovanju visokega gospoda v njem po-  
časti in poslavi ravno takó priljubljeno osebo, kakor  
se je odkritosrčno in z veseljem poklonilo v osebi na-  
mestnika prevzvišenemu prestolu cesarskemu.

IZ SOLKANA. C. k. namestnik baron de  
Pretis, se je na svojem potovanju na Tominsko prvič  
ustavil v Solkanu. Županstvo je dalo napraviti  
za namestnikov sprejem velik slavolok, na katerem  
sta bila dva napis: „Slava!“ in „Dobro došli!“ Zra-  
ven so vihrale avstrijske, slovenske in deželne zastave.

V sredo zjutraj je pričakovalo starešinstvo, g.  
župnik monsig. Podreka, učitelj, učiteljica in več dru-  
ge gosposke g. namestnika pri slavoloku. Gosp. župan  
je prvi pozdravil g. namestnika v imenu cele občine  
v slovenskem jeziku „Slava!“ Dobro došli! Nato ga  
g. namestnik praša, ali zna govoriti nemški, na kar  
mu g. župan odgovori, da. Nato sta se nemški o več  
stvarih pogovarjala, posebno, da bi se mitnica preloži-  
la na gornji kraj Solkana, in da bi se cesta v ne-  
katerih krajih po vasi razširila.

Potem je g. namestnik govoril še z g. župnikom  
in g. učiteljem, ter ga je vprašal, ali uči v šoli tudi  
nemški. Gosp. učitelj mu odgovori, da uči nekaj ur  
v tednu za tiste učence, ki mislijo več šole obisko-  
vati. G. namestnik reče, da je prav, da se eden več  
jezikov uči in zna. (Mi to odobrujemo, ali da bi tudi  
g. namestnik se slovenskega jezika naučil, in tako na  
slovenskih krajih se slov. župani slov. govorili.) Poz-  
dravil je g. namestnik še drugo gospodo in nato se  
odpeljal proti Kanalu.

IZ KANALA, 5. avg. Njih Ekszellenca g. baron  
Depretis je počastil pretečeno sredo naš trg s svo-

## LISTEK.

### Nesrečne vesti.

Šegavka (Poslov. G—r.)

(Dalje.)

Videč Ugoni za pol ure pozneje postopajočega  
po mestnih ulicah ne bil bi opazil, da mu sapo po-  
jema skrb grškega govora, kojega ima govoriti ob  
kratkem na željo šolskega sveta.

Okroglo čepico na glavi, dolgo „veržinko“ v ustih  
koraka zaveden si svoje veljave v predmestje, kder  
stanuje Lovre Dubois.

Ustopivši pozdravi umetnjaka, gospoda visoke  
pa čerste postave in ostro značenega obraza.

„Ali ste vi gospod Lovre Dubois?“

„Sem! kaj bi radi?“

„Moji sestri želiti si, da jima napravite oprsno  
sliko njune odgojiteljke, gospodičine Nede Perretove  
v spomin.“

Globoko zarudi mladi umetnjak „V spomin?“

„Gospodičina Neda meni se omožiti ob kratkem.“

„Oho!“

Če, — kakor se kaže — poznate gospodičino, ne  
smeli bi se temu čuditi; ona je prav zalo deklé!“

„Gotovo, gotovo!“

„Pri možitvi pa dobi lepo doto: trideset sto zla-  
tih. Le radoveden sem, ktere ga ljubimca si izvoli!“

„Neda ima—“

„Ljubimce? Kako pač zamorete dvomiti? Za se-  
daj jih je šest!“

„Šest?!“

„Šest mladih brdskih fantov. Ako Vam je všeč,  
seznanite se lahko z njimi še danes. Priredili smo  
veselico na vrtu in gospodičina Neda jej bode vodi-  
teljica. Najlaže si naslikate njeno podobo pri tej pri-  
ložnosti. Ostalo povesti vam sestri in tu moj nas-  
lov.—Zdravi, gospod Dubois!“

Ugon je odšel; Lovretu pa se jame solziti oko.  
Ljubav premaga mladega kiparja; še jo ljubi, kakor  
nekedaj; še srčneje. Priložnost, poročiti se in usta-  
noviti si nov dom, je prišla; in nebeški Oče se ga  
gotovo usmili, da ne zamudi. Pa šest tekmecev! —  
tri sto pesov na zeleni trati—šest! Malo huda je ta.—

V prvem nadstropji hiše R...ove sedi pri mizi  
mladi zdravnik Srečko Farn. Tužnosti in nevoljnosti  
pobesil je glavo, z roko si jo podpira in, kakor bi  
se bil uže nasitil življenja, pogleduje černo kmalo  
mrtvaško črepinjo na—mizi, kmalo svojega bernardin-  
ca, ki v najoddaljenem kotu izpod čela gleda svo-  
jega gospodarja—smrtno ga zaničuje.

Turek sovraži palico nad vse; tudi je ni še bil  
doslej nikdar okusil; odgojen je namreč bolj „mo-  
derni.“ Včeraj zvečer pa je dobil gospod Srečko pis-  
mice in prebravši ga jel je tako neusmiljeno pretepati  
Turka, da ga ta sovraži in smrtno zaničuje.

In Srečko potrebuje baš, danes najbolj ljubezni.  
Vse nade in zlate gradove, koje je zidatil, vidi po-

drte, uničene. Namerjaval je izstopiti iz klinike, iz-  
javiti se za samostalnega zdravnika, potem pa poro-  
čiti se z ljubico Malico. Kaj hoče sedaj početi?

Vendar dvomi, je-li Malica zares taka nezvesta  
in hinavska. Morda vtigne se še rešiti iz mrež, v  
koje jo je zamotala nevedenost? Ali ni dolžnost—

Nekdo potrka; Ugon vstopi.

„Servus Srečko! Kako se počutiš?“

Nagovorjeni švigne, po konci. „Lepa hvala! Injti?“

„Počasi gre, počasi! Bog daj bolje! Da ne za-  
bim: ali je pač povabila Malica tudi tebe k veselici,  
ktero priredi nocoj na vrtu?“

„Ona?“

„Resnično; napravi jo mojeji četi in meni; tudi  
mladi umetnjak je povabljen!“

„Kaj še!“

„Pravi, da hoče oprsno sliko, ktero jej napravi  
kipar.“

„Hm!“

„Ne razumem, da si ne zna boljšega izbrati; on  
ni nič in nema nič! Al zal je in brdak, da se de-  
kleta kar pulijo zanj, in na pet let—“

„Na pet let? Kaj? Govori!“

„No no! Nisi-li opazil zadnje dni, da Malica z  
Marjeto preiskujeta raznovrstne spise o zakonstvu?“

„Ne postopi se, Ugon, šaliti se in nalegati me!“

„Ne šalim se! Poslal sem ti baš včeraj obravnavo  
o pravicah žen. Malica še ne misli preslabo, da se  
razvedri svet v kratkem in se bode poročalo le za  
pet let, ali pa za omajen čas!“

jim prihodom. Jaz se ne vem spominjati, da bi bil že kdaj videl naš trg tako krasno in praznično z brezštevili cesarskimi, deželnimi in slovenskimi zastavami in raznovrstnimi programi okinčau, kakor ta dan v podnožji starega klanca, kjer se nova lepa ravna cesta prične. Tu stal je ponosno krasen slavalok, na katerem se je bral v slovenskem jeziku napis:

„Avstrijski dinastiji  
podložni vdani tržani Kanalski  
cesarjevemu namestniku.  
Dobro došel.“

Kmalu po deveti uri zjutraj se pripelje g. namestnik s spremstvom. Pri slavaloku so ga čakali: g. župan s starešinstvom, č. g. dekan, vsi c. kr. uradniki sodnije in davkarije, c. kr. žandarji in finančni stražniki požarna straža, veteransko društvo, šolska mladina, fantiči in deklice v praznični oziroma v belej obleki s šopki cvetlic v rokah, oba gg. učitelja in gospodičina učiteljica ročnih del itd. in mnogobrojno število občinstva. Ko stopi g. namestnik z voza, bil je videti ginen, zelo prijazen in vesel, da mu tako veličasten sprejem napravlja narod, za katerega on tako malo mara. Predstavljale so se mu vse korporacije; pogovarjal se je z vsakim nekoliko, potem šel peš z velikanaskim sprevodom med neprenehanim grmenjem možnarjev in pritrkovanjem zvonov proti Kanalu, kjer ga je zopet mnogobrojna množica čakala. Tu podal se je g. namestnik najprvo v prostore c. kr. sodnije, kjer je še vse korporacije prijazno zaslival ter po marsikaterih rečeh popraševal; od tod se je podal k c. kr. davkariji, od ondod v šolo, kjer je ba je g. učitelje prašal, v kakšnem jeziku podučujejo mladino. Ko mu povejo, da slovenski, bilo je to možu, seveda nepovolji, ter priporočeval je nemški jezik in kazal, kako je potreben. Na to mu neka veljavna oseba, ki je baje tudi član okr. šols. sveta, obljubila pri prvi konferenciji okr. šolskega sveta predlagati „auf das Tapet bringen“, da bi se vvedel v slovenske šole nemški jezik kot obligaten in podučben jezik. Joj! vendar upamo, da se je le bal oni gospod g. namestnika razžaliti. Iz šole podal se je v občinsko pisarnico, na c. k. pošto in telegrafsko postajo in v cerkev. Mudil se je v Kanalu ne celi dve uri, odpeljal se je potem v primorsko Švico, v gorati Tomin. Na poti iz Gorice mudil se je g. namestnik nekoliko časa v Solkanu, v Plavah v Deskli, kjer so mu napravili tudi slavalok in so ga tudi župan s starešinstvom in učitelj s šolsko mladino čakali. Povsod kamor se je peljal, razlegalo se je pritrkovanje zvonov in grmenje možnarjev. V Ročinji je obiskal tudi šolo. Kakor vse kaže, g. namestnik, se močno za vsako stvar zanima. Ko bi bil nam le pravičen! Bog mu to v-dihni!

IZ VOLČ dne 5. avg. Tudi mi Volčani smo dostojno sprejeli cesarjevega namestnika. Ob 11. uri zjutraj dne 4. t. m. zbrali so se občinski zastop, tukajšnja duhovščina, šolska mladina, finančna straža in mnogo ljudstva pred v to postavljenim slavalokom. Na bližnjem holmcu naznanjalo je nam in ob enem našim sosedom Tomincem ravno ob 11 $\frac{1}{2}$  pokanje naših možnarjev prihod cesarjevega namestnika. Pri slavaloku se kočije ustavijo, in visoka gospoda izstopa. Takaj nagovorita častiti gospod župnik in župan gospod cesarjevega namestnika, eden v nemškem, drugi v slovenskem jeziku, povdarjaje mu med drugim vdanost tukajšnjega prebivalstva presvit. habsburške hiši, za katero so trdnjava na italijanskej meji, kar se je že pokazalo, da „zvest svojemu rodu in cesarju bil je in bo vedno tukajšnji občan“. Zapustivši slavalok šli smo zaporedoma po vasi naravnost v cerkev, od tod v šolo, kjer ga je šolska mladina pozdravljala, ko je pela cesarsko pesem tako prijetno, da je vsem srca gabilo.

Od tam se je podal slednjič g. namestnik v šolski vrt, kjer so mu posebno požlahtnjena drevesca jako dopadala. Sploh se mora potrditi, da mu je šolski poduk bil zelo všečen. Zraven slavaloka povečevali so sprejem tudi postavljeni maji pred mnogimi hišami in vihrajoče zastave ob oknih in na majih. Poslovl se je gospod ces. namestnik vidno prav zadovoljen od nas.

PRI SV. LUCIJI 5. avg. Sprejeli smo tudi mi g. ces. namestnika svečano. Napravili so mu slavalok. Topiči so se razlegali, in šolska mladina udeležila se je sprejema. Potem ko so se mu naši odličniki predstavili, obiskal je g. namestnik cerkev in šolo. Posebe je se ogledal cesto na Modrejcah, in obljubil je podporo za novo. Vrnil se je čez Volče v Tomin. Danes je odšel v Cirkno.

Sprejem se sme imenovati slaven, kajti krasen slavalok kar obsut se zastavami je kinčal vhod. Sprejema so se sicer vdeležili le zastopniki občine, c. k. uradniki, duhovenstvo, veterani in šolarji; vendar pa so skazali Tominci posebno čast s tem, da so okinčali okna s zastavami in zvečer razsvetili celi trg, kakor se nikoli preje ne. Zvečer je g. namestnik obhodil celi trg, in gotovo si je mislil: „das ist ein echt deutscher Marktfleck“, temveč ker je vse spremstvo gladko nemško govorilo oziroma odgovarjalo; samo v šoli ga je nekako žalost obsla, ker učenci nemško ne razumejo. Rekel je: „Was werden die Kinder nichts deutsch unterrichtet?“ Zvečer so vžigali tudi rakete.

IZ SRPENICE 6. t. m. smo videli pri nas imel nitnega gosta. Naznanjeno nam je bilo, da bo prišecesarjev namestnik baron Pretis ob 3. popoldne v petek na Srpenico; ker se pa nismo zanesli, smo se že o 2. zbrali pri slavaloku. „Willkommen!“ je stalo na njem!—Willkommen, er will nicht kommen, smo rekali. No ga še ob 4. uri ni bilo. Toležila nas je pa prislovica: Visoka gospoda se rada zakasni. Pol ure potem, ko smo čuli strel iz Trnove, so tudi na Srpenici puške zapokale, puške šestih srpeniških strelcev zapisanih v bovski: Schützenbund. Blizal se je g. namestnik. Pred njim se je bil vrniti uže naš župan, g. bovski sodnik mons. K., dekan in naš g. vikar, ki so se mu bili naproti peljali.—Pod Trnovskim Klancem pozdravil je naš župan g. namestnika.

Z. g. namestnikom je prišel tudi tominski glavar in iz Gorice deželni glavar, iz Trsta nam svet. Prošenj je slišal g. namestnik na svojem potovanju veliko. Evo srpeniške: Uravnanje ceste. (Po mnenji g. namestnika bi pa uravnanje klancev stalo 120.000 for., tedaj malo upanja). Polajšanje popotega kupčevanja (Hausirhandel).

Pogovorivši se z možmi, gre g. namestnik v vas med vrstama šolske mladeži in drugih vaščanov.

Ogledal si je cerkev in šolo, v kateri so se bili otroci po sprejemu vrnili, akoravno že po peti. Popraševal je po številu učencev in učenk, po kakovosti obiskovanja šolskega, po učiteljih in—ali se uči tudi nemški jezik. Da se ta uk vpelje, je toplo priporočeval šolskemu krajnemu svetu in njegovemu predsedniku.

Med dežjem, ki je prišel z g. namestnikom, peljali so se na Žago. Spremili so ga spet slovesno, se ve da. Proslili so ga za lastno cerkev, lastno šolo in pravico zopet koze rediti.

G. namestnik je pustil pri naših ljudeh dober vtis. Ni bil nič prearistokraten, kakor so se bali. Hvalili so ga, da se je prijazno pogovarjal z ljudmi in poslušal njih prošnje.

Rože pa ni brez trnje. Gospod, ki korak za korakom dobiva teren nemškutariji proti jugu ob Soči, si je že tudi S. pribojeval. Le krepko naprej!

Bis zur Adria! Sv. Jakoba dan prišli so bovski „Schützti in Reih und Glied“ k cerkveni slovesnosti. To je bila prva bitka—dobljena.

V ŠEBRELJAH. 10. avg. 5. t. m. se je peljal cesarski namestnik iz Tomina v Cirkno. Iz naše občine so ga šli počastiti župan, dva podžupana in nekateri starešine. Ogledal si je g. nam. naš po hudi povodnji poškodovani most, ter je obljubil dobiti nam 500 gl. podpore. Ko se je odpeljal proti Cirknemu, pokali so „mojžleri“ (topiči) nad Stopnikom in pri cerkvi sv. Ivana.

O tej priliki naj še povem, da so letošnje poletje pri nas izvolili enoglasno zopet starega župana Jožef Klemenčič-a, moža, ki je tudi vreden vse hvale, s kakoršno ga je tudi tominski glavar počastil.

IZ KOBARIDA. Potovaje po naših gorah prišel je g. namestnik, baron de Pretis, tudi v naš trg. Že na vse zgodaj oznanjalo je grmenje možnarjev praznični dan, in proti sedmi uri odpeljali so se občinski zastop, g. dekan, učitelja in g. komisar visokemu gostu naproti. Na Dolgem poslovl se je g. namestnik od tominskih spremljevalcev, dal si predstaviti vse naše može in nadaljeval z njimi svojo pot. Z njim bil je g. deželni glavar, g. namestniški svetnik Rinaldini, g. okrajni glavar in namestnikov sin. Na Idriškem sprejela sta ga odbora idrske in liveške županije, in pri slavaloku na koncu Kobarida klicala mu je velika množica ljudstva gromoviti „živio.“ Iz Kobarida odpeljal se je v Staroselo, kjer ga je pozdravil tamošnji g. vikar, in k Robu, kjer se je dolgo razgovarjal z g. županom. Od Roba pogledal je na mejo ter se osebno prepričal, kako potrebno je poravnati cesto ob Nadiži. Vračaje se sprejel je pri Robu briginjskega župana in g. fajmoštra in g. vikarja v Sedlu. Posebno so ga zanimala njih poročila o cesti, ki bi se morala delati iz Roba v Briginj, in koja se je bila tudi že začela, tedaj pa čaka, da se je kedo usmili ter začeto delo nadaljuje. Bog daj, da bi bilo že enkrat bolje v naših krajih, da bi se mogel človek vsaj brez strahu vsteti na voz in se ne bati, da se zvali s konji in z vozom pod cesto. Pri Idriji je izstopil, vse natanko ogledal ter si dal vse razložiti od prejšnjega župana, ki se je vedno z vso močjo trudil in se še trudi, da bi se vendar enkrat naša lepa in rodovitna dolinica posušila. V Kobaridu pogledal je še šolo, popraševal to in ono, in po kosilu pri Jan. Kranjcu odpeljal se je v Bovec. Kobaridci spremili so ga vrh klancev, kjer sta ga čakala bovski sodnik in monsieur Kumar.

Kakor smo videli, se je mož zelo zanimal za vse in tu pa tam važnejše stvari zapisal, a zelo neprijetno nam je bilo, da se je pri več priložnostih prav vsiljeno za nemščino potegoval preziraje pravice slovenskega jezika.

V BOVCU. Dne 6. t. m. popoldne pripeljal se je ekscelencija namestnik baron Pretis iz Tolminskega na Bovško.

Vsi kraji od Trnove do Predela napravili so slavaloke, in bili so v praznični obleki.

Povsod je bil sprejem navdušen, pozdrav primeren. Na Srpenici obiskoval je cerkev, šolo itd.

Pred Bovecem je bil lep slavalok z napisom: „Dobro došli!“, „Willkommen!“ Na primerni strani tudi: „Viribus unitis!“

Slavalok imel je le cesarske zastave. Pred tem čakal je občinski svet, uradniki duhovščina, šolska mladež in sto in sto občinstva.

Bila je ravno 6. ura, ko dospejo ces. namestnik med veselim pokanjem možnarjev in zvonjenjem. Tu ga pozdravi bovski župan v slovenskem in nemškem jeziku in predstavi navzoče korporacije.

Na to se poda, akoravno je hudo deževalo, sprevod po lepo okinčanem Bovecu na glavni trg, na trgu so stali v paradi polnoštevili se zastavo in godbo bovski strelci.

Ko se namestnik bliža, general-marš se trobi, strelci presentirajo in godba cesarsko himno svira.

Komandant, okr. sodnik, g. Rosman ga nagovori v daljšem nemškem patrijotičnem govoru ter naznaja namestniku, da je imenovan častnim članom bovskega strelcev. Namestnik se zahvaljuje, hvali namen društva, sprejemlje čast radostnega srca, strelci pa med tem pod sviranjem godbe difelujejo. Po tem je obiskal cerkev in sprejem raznih bovskega notabilitat.

Zvečer je bil v gostilni pri „pošti“, kjer so namestnik stanovali „diner“, h kojemu je bilo več bovskega odličnikov povabljenih.

Bovec je bil kaj lepo razsvitljen, [pred „pošto“ in po trgu svirala je godba, vse je bilo živo, strelci so držali častno stražo.

Drugo jutro so bili nam, pri sv. maši, po tem so obiskali občinski urad kjer so bili vsi župani bovskega okraja navzoči. V šoli je g. namestnik nemščino priporočeval. Ob 10. uri je odšel g. nam. čez Predel, do kamor je bil velik sprejem.

## Dopisi.

S Kanalskih hribov 2. avg. (Izv. dop.) „Dež bode“. „Bog daj, saj je potreba, zemlja je vsled suše vsa trda in pusta, trava krompir in drugi sadeži so tudi vsi zveneli.“ „Naka, danes naj bode še lepo vreme, jaz imam po senožitih veliko sena, kedar ga spravim, potlej naj bode dež, kedar hoče.“ Tako so se menili pošteni kmetiči v soboto zjutraj, videč goste oblake od juga na sever iti. Res, ni dolgo mudilo, okoli sedme ure se je nebo še temnejše podoblačilo, in gorak dež jame žejno zemljo napajati; pa le dobro uro trajal je dež, oblaki so se razšli, in postalo je lepo vedro vreme, pa ne za celi dan; že opoldne so oblaki zopet se nakopčili, grom jame votlo tuliti, blisek ognjeno bliskati, burja močno pihati, in dež se curkoma vlije, zraven se še sodra, potem pa toča rahlega zrnja usuje, naposled pa začne taka rog-ljata toča rožljati, da malo kdo pameti enako; bila je večidel ploščnata, na eni strani izboknena, na drugi udrt, tedaj skladi podobna, druga pa je bila iz mnogo manjih zrn sestavljena. Kakošno škodo je učinila, ne morem povedati; zrelo žito, posebno pa ječmen je popolnem uničen, krompir je po mnogih krajih ves okleščen, ravno kaleča ajda in repa je tako pobrisana, kakor bi bila z metlo pometena, sadeži po vrtilih, sadje na polji, vse je šlo pod zlo. Najhuje so zadeti, kakor do zdaj vem, občine Kal, Lokovec, Banjšice in menda tudi Lom in Levpa. Danes pa imamo hladno vetro in nekoliko oblačno vreme.

Kmetiški pridelki so bogato obetali, a obrodili le srednje. Pšenica je še lepega zrnja, pa je tudi zeló snetnjava. Rž, ječmen in zgodnji krompir so se še precej obnesli; pozni krompir, ne vemo nič, kako bode; ako se ne obnese, potem gorje našemu hribovcu, ki mu je glavni pridelek! Sena je, kakor povsod, tako tudi pri nas prav malo. Uže prešlo pomlad je ubogi kmet stradal, da se mu je tema delala pred očmi; če bo še prihodnje tako!

Triletna doba kalskega župana je pri koncu, in nova volitev je že razglašena. Zato Vam kličem: Glejte, da dobite v vsaki stroki dobrega župana, ker do bri župan veliko koristi, slab pa še škoduje. Zdaj je zlati čas, da se ne boste prepozno kesali.

Ravno, ko te vertice pišem, izvem nekaj prav žalostnega. V Lokovcu je namreč v noči od 1. do 2. t. m. strela udarila v neko hišo in ubila moža, ko ga je njegova žena ravno iz sladkega spanja klicala. Pa še druga nesreča, včeraj zjutraj je otrok ene najubožnejših družin v kalski občini hudo pogorel. Njegova mati žene ovce na pašo in pusti še spečega otroka doma, otrok se prebudi, vstane in gre v hišo k ognju se gret, pa obleka se na njem uname, in mladi otrok ne vé si pomagati, pliče: „Mati! mati!“ vstane in gre goreč in plakajoč za matirjo na pašnik, tam dobi ga mati v tem žalostnem stan, srce hoče ji od žalosti počiti, prime ga in nese domov, kjer terpi neznane bolečine, dvomi se da bi še ozdravel. Samo žalostne in nesrečne novice!

Gorjan.

Iz Sežane dne 9. avg. (Izv. dop.) (Beseda „bo dočih učiteljev“). „Slovan povsod brate ima.“

Le redkokedaj čitamo v „Soči“ kak dopis iz kapitale kraškega globusa, stolice sežanskega okraja.

Ne da bi dejal, da ni dopisnikov, kateri bi poročali vsako znamenitost novico od tod — ne, teh ne premanjkuje. Tudi gradiva jim, menim, ne primanjkuje, o čemur bi pisali; kajti v Sežani bi lahko "teknik" izhajal. Posebno sedaj o poletnem času je življenje tukaj kaj živahno, vse je postalo nekako bolj "kroftno" — veselica se za veselico vrsti — tedaj "Sežana" je za res "štimana." Da je imela naša "čitalnica" letos več "besed," je vsem znano; znano je, da smo imeli ples, igre itd. In ravno pri teh veselicih se vidi ona domača zabava in navdušenost, ki vse elektrizuje. Le žal! — da se občuje večinoma v tujščini, se ve da ne brez častnih izjem. — No, pa kam sem zašel, saj vendar nisem mislil danes pretresati čitalničnih in drugih veselic. Ne. — Za danes naj mi bode le dovoljeno, da nekoliko opišem veselico, ki so jo priredili slov. učiteljski kandidatje iz Kopra — naši vrli "fantje od fare." — "Ad rem."

"Beseda" se je vršila v salonu g. Viteza pl. Scaramanga točno po uže naznanjenem programu:

"Hrvaticam" — pl. Zajc — je napravila dober vtis, in naši kandidatje so jo vrlo dobro peli. "Govor" — govoril je g. Bunec v lepej gladkejši slovensščini. Govorniku je ploskalo zbrano občinstvo. "V sladkih sanjah" — Hajdrih. Ta pesem pela se je tudi izborni. Krepko izraževala je ta pesem dobro krepak duh pesnikov in vrlost njenega skladatelja. Deklamacija: "Orest" — Boris miran. To prelepo pesem je prav dobro deklamoval gospod Bele. Pokazal je vrli deklamator, da se je v "deklamatoriki" dobro vežbal, in da ima za to izvanredno nadarjenost. "Nek dušman vidi" — D. Jenko. S posebno navdušenostjo sprejelo je zbrano občinstvo to pesem, kajti ploska ni bilo konca, dokler niso pevci v drugič stopili na oder ter jo ponavljali. Igra: "Dijaki" igrala se je izvrstno. Vsi diletantje so vrlo dobro igrali. Posebno pohvalno moram omeniti sežansko učiteljico, gospodično Pitamic in gospode Beleta, Bunca, Sila pa Kosovela. Da "Zorka" je pač "vzorno" igrala in ona nam je jako simpatična oseba na "deskah," ki pomenijo svet. "V veseli družbi" — Avg. Leban. Tudi ta pesem se je dobro obnesla in se nam je dobro dopala. "V boj" — pl. Zajc. O tej pesmi, ki je občinstvo navdušilo, govoriti, bi bilo le potrata časa. Ko so donelo zadnje krepke besede močnega zbora, je nastalo silno ploskanje, in če je kaka pesem lepa, je gotovo ta, ki se je Slovincem jako priljubila. Pa peli so jo tudi naši kandidatje uže tako, da je nejevoljivi plosk in burno priznavanje kazalo, kako so pevci z izbornimi svojimi glasovi segali občinstvu v globino srca.

Po besedi bilo je pol ure počitka, potem je pa začel jako živahen ples, sviral je septet regimenta Albreht iz Trsta izborni. Med točkami se je vršilo petje. Pridružil se je namreč našim kandidatom veliko drugih pevcev, ki so nas pri "besedi" počestili, n. pr. dobro znani "proseški kvartet," učitelji tržaške okolice in sežanskega okraja. Tako velikega pevskega društva v Sežani še nisem videl, in zato nam je pa tudi le prehitro čas potekal. Ker uže o petju govorim, naj še o "pevovodji" g. Kosovelu, — bratu znanelega pevovodje — povem, da je on zares "pevovodja" a la Kocijančič. Znal je naše "fante" tako voditi, da je bilo veselje. Slišati premilo slovensko petje — zdaj pianissimo — zdaj fortissimo — da to je, ki človeka očara. to so momenti, da se človek globoko zamisli, fantazija mu rodi nove fantazije — srečen je v takej družbi — človeka očara. Za to smo tudi bili včeraj prijetno iznenadeni čuti enkrat lepo ubrano petje, čuti premile domače pesmice. — In zares je s plesom, petjem, raznimi napitnicami hitro noč potekla, in "ko mežnar odzvonil je dan" se je jemati začelo slovo; tam pa na nebem oboku je bledela "zvezdica — danica" očarajoča nas s svojo milobo — pač lepa prikazen zjutraj od "narodne veselice" vračajočem se mladim ljudem. \*)

Koncem moram pohvalno omeniti g. Viteza pl. Scaramanga, da je kandidatom radovoljen prepustil svoj salon v "hotel pri treh kronah," sežanske "čitalnici," ker je kandidatom\* oder postavila, in najsrčnejšo zahvalo pa izrekamo mi našim kandidatom — bodočim učiteljem, ker so nam včeraj napravili tako veselje. Po spretnosti svojih glasov pridobili, so pri nas lep renomé. Idite tedaj med svet in gojite povsod narodno petje. Vsak se bode z vami rad družil, z vami veselil, tugo delil. Družite se tedaj z brati na obalih sinje Adrije, gojite narodni čut, gojite narodno petje; kajti tako petje človeka navdaja, navdaja ga, kadar poje krasne slovenske pesmi, hranjajoč in neteč domovinsko čutje, razgrevač in navdušujoč se za vse, kar blaži, lika, povzdiguje srce. Bodite pravi učitelji, naroda odgojitelji! Bog in sreča junaška z vami! kličem vam konečno, ter pomislite da: "Slovan povsod brate ima."

A. L.

**V Rojanu** 2. avg. (Izv. dop.) Tržaški Slovenci so že zdavna podobni jagmetu na potoku; volk v laški obleki preži nad njimi, da bi jih požrl. Odkar pa se je bil slovenski "tukaj" oglašil v deželni in

mestnem zboru, jezijo in repenčijo se tukajšnji laški časniki, da popokajo skoro samo od jeze. Posebno "Cittadino" in zloglasni "Indipendente" iščeta vzrokov in povodov, kakó bi nas spravila pod svoje pokroviteljstvo. Saj ni, da bi nas sovražila; dobro, dobro nam želita, ker nas želita iz barbarstva potegniti in izveličati v njuni domovini! Kaj hočete. boljšega, rojaki!

Irredentovci so že davno prepričani, da smo krščeni za njihovo kraljestvo. Njih ni treba zato vero prepričevati; ali mi Slovenci smo trde butice, neverni Tomaži. In zato nam kaj lepo naglašajo ti apostoli zgodovinsko pravo, vsled katerega smo za njih kraljestvo krščeni. Oui so bivali od nekda v naši pokrajini, zato naj se štejemo srečni, da nam je dovoljeno živeti o njih bližini. Oni so tudi v večini v tržaški pokrajini. Po njih računu ima 50.000 Italijanov, ki se nahajajo v Trstu, večino v 140.000 prebivalcih cele tržaške pokrajine! Trst ima s predmestji 107.000 ljudi; med njimi je 40.000 Slovencev in 16.000 Nemcev in Judov. Okolica tržaške šteje 32.500 samih Slovencev. 40.000 Slovencev v mestu in 32.500 Slovencev v okolici — to število kaže manjšino Slovencev: gospoda, hé!

Pa tržaški irredentovci za take dokaze nimajo razuma.

Naravno pravo velja tudi samo njim, kjer ne morejo izhajati se zgodovinskim pravom. Napredna načela pomagajo samo njim v nebesa: kaj bi s tem Slovenec!

Irredentovci v tržaških časniki se še nad tem hudujejo, da smejo slovenske čitalnice se slovenskimi zastavami naznanjati svoje notranje življenje. To njim je izdajstvo! Zastave, katere oni na skrivnem razobešajo po avstrijskih mestih, so pa patriotne! To se ve da! Njih dopisi v Videm, Milan, Rim in Neapelj so polni avstrijskega duha! Slovenci, kakó ste nevedni! Glejte, vse te nauke morajo vam vtepati v glavo, da prej dozorite v večjo čast in slavo njihovega kraljestva.

Povejte, dragi rojaki, ali nam je pričakovati narodnih pravic od ljudi te vrste? Naši poslanci se zastonj ubivajo, ako ne bomo gledali na to, da se popolnem loči tržaška slovenska okolica od Trsta. Tržaški okoličani imajo vso pravico zahtevati po postavitvi poti, da dobé vsaj svoje opravišstvo. Ločitev zahtevamo po časniki, taborih in shodih. Pravica je za nas samo v enakopravnosti, te pa v dosedanjih razmerah ne dosežemo.

Naj se hrepotijo Lahi, kolikor jim drago; po-kažimo jim, da še živé ob jadranskih obalah sinovi junaške krvi, kateri hočejo priboriti tudi sebi svoje pravice!

## Politični pregled.

**AVSTRIJA.** — Na Moravskem in v Šleziji je nastala velika povodenj. Reke so stopile čez bregove, daleč okoli je zemlja podobna velikim jezerom. Voda je odnesla mostove in ustavila železnice. Ne samo vasi, ampak celo mesta so pod vodo. Hiše se podirajo, ljudje kličejo na pomoč, in nekateri so že konec vzeli. Neizmerne škode ni preceniti še. Ko je bila nedavno na Ogrskem velika povodenj tudi mesta uničila, prišle so na pomoč naše dežele in dežele, rekel bi, celega sveta. Nabrali so bili silno veliko podpore. Zdaj je čas, da se Ogrji spomnijo nesrečnih sodržavljanov. Kdo vé, kakó bo tukaj dohajala pomoč? Gotovo ne takó na debelem, kakor Ogrom.

Dr. Duhatsch, ki je letos v državnem zboru Slovence obiral, odpovedal se je ni davno poslanstva. "Slovenski Narod" nasvetuje iz posebnih vzrokov kakega pravičnega nemškega uradnika n. pr. baron Conrada za kandidata. Nad tem pa se nemški liberalci hudujejo. Videlo se bo, ali zmaga tukaj konservativna stranka.

Avstrijski nemški liberalci so imeli 8. t. m. svoj "parteitag"; na čelu mu je na srce govoril dr. Kopp. Oni želé pokazati svetu, da je nemštvo v nevarnosti. Samo dva možaka sta jim nekaj grenke resnice povedala, drugače so pa jo zaplesali, kakor so jim vodniki zagodli.

Moravski šolski svet mora ministerstvu naznaniti, koliko Čehov hodi v realske šole v Brnu, da bi se na statistični podlagi določila realka tudi Čehom. Ako Kranjske in n. pr. goriška gimnazija enak ukaz dobé, potem bi bili tudi mi gotovi slovenskih gimnazij.

**Francosko.** Letošnje poletje nekatere države svojo preteklost in sedanjost povzdigujejo s posebnimi prazniki in svečanostimi. Tudi voditelji francoskega naroda ne zamujajo o posebnih

prilikah razširjevati in utrjevati misli sedanje republiške ustave in vlade. Prejšnji mesec je bila velika slovesnost v Parizu, to dni pa nenavadno časté in slavé sedanjega predsednika Grévy-ja in znanega zdaj kaj mogočnega državnika, z imenom Gambetta. Ko bi Francozi le ne bili tako spremenljivi, pa bi se lahko zanašali svet na dobro prihodnost tega naroda!

Turčija hoče, kakor se sliši, vendar z lepa zadovoljiti Črnogorce, ker namerava jim zdaj brez pridržkov odstopiti Osinj (Dulcigno).

Na Ruskem bili so dozdej ostri tiskovni zakovni. Tudi kdor je hotel na Rusko dobiti književnega gradiva iz tujih dežel, imel je veliko sitnosti na ruskih mejah. Zdaj pa namerava ruska vlada pregledati tudi tiskovni zakon. Loris Melikov, ki ima zdaj takó rekoč vrhovno oblast, in ki je v kratkem času razburjenost raznih ruskih sekt in strank, če ne še pomiril, pa vsaj umiril, — ta veliki oblastnik bo imel gotovo dober vpliv na tudi potrebno popravo tiskovnega zakona.

## Domače stvari.

**Vsako mesto** avstrijsko hoče 18. dan avgusta slovesno praznovati. Starešinstvo Brnsko in pa Tržaško pa nimati čutaj za tako praznovanje. Ravno te dve mesti, eno kupčijsko, drugo obrtnijsko, pa se radi skazujejo, kadar jima je povzdigujevali na severju nemštvo in na jugu italijanstvo.

Ali imajo viši krogi — um za taka znamenja?

**Slišati je**, da bo bakljada 18. dan t. m. v Gorici, in se je udeležijo menda tudi delavci Rletterjevi.

**V svečanost** 50 letnemu rojstvenemu dnevu presvitlega cesarja Franca Jožefa I., ki se bo, kakor znano, godovala 18. dne t. m., prišla je na Dunaj ravno kar na švitlo prav lična knjižica za slovensko mladino pod naslovom: "Avgusta meseca 18. dan." Knjižico je sestavil urednik Vrtečov, tedaj mož, o katerem je znano, da zna pero sukati za mlada srca. Knjižica obseza na 20 straneh iz življenja našega cesarja najvažnije črte. Ima 7 dobro izdelanih podob in stane samo 12 kr., 10 iztiskov samo 1 fl. Naslov za naročbo je: C. Rauch, Buchdruckerei, Wien, VI. Hornbostelgasse 4.

**Ces. namestnik**, baron De Pretis vrnil se je po Potabeljski železnici nazaj v Gorico. V sredo je že predsedoval v seji šolskega sveta. Kolikor nas uči njegovo popotovanje, slovenske šole v njem nimajo zagovornika.

**Dvorni svetovalec** bar. Rechbach je zdaj v kopelih, njega zdaj nadomeštuje v glavarstvu g. grof Manzano.

**Tukajšnji generalni major** Schauer zapusti Gorico; namestnik njegov ni še znan.

**Novo pokopališče** v Gorici odprejo proti koncu tega meseca. Pokopališčni in pogrebni red smo dobili že nov.

**G. Vesel-Koseski**, znani slovenski pesnik, prišel je v Sežano "na zrak". Sivi starček — star je uže 80 let — je še prav krepkega zdravlja in lepega roznatega obličja. Prav rad se pogovarja v milem slov. jeziku z učečo se šolsko mladino. Bog daj, da bi mu "sežanski zrak" dobro teknil.

**Imenovanje.** Gospodična N. Pitamic, do sedaj supletinja v Sežani, je ravno tam imenovana za učiteljico.

**Sežanski občinski zastop** je sklenil slovesno praznovati 50 letno rojstvo našega presvitlega cesarja.

**Program des k. k. Staats-Obergymnasiums zu Mitterburg.** Bilo je na tej gimnaziji konec leta 126 učencev, med njimi bilo jih je 111 iz Istrije, 4 z našega Primorja in 11 iz drugih dežel. Bili so vsi katolici, po narodnosti pa 70 Italijanov, 43 Hrvatov, 8 Nemcev in 5 Slovencev. Gimnazija je popolnem nemška. Učili so se Hrvatje svojega jezika po tri ure na teden, na viši gimnaziji po dva razreda v en oddelek združena. Vodja temu zavodu je France pl. P. Hafner, ki je vspešno deloval do letos kot prof. na goriški gimnaziji. V svojem novem področju šteje več profesorjev slovenske narodnosti. — Poročilo polni spred latinska razprava z daljšim naslovom od prof. Dav. Nemanica, in se takó-le glasi: De stoicorum Romanorum primi Caesarum saeculi factione repugnante contra eam, qua saeculum tenebatur rationem deque Taciti quod de eius factionis consiliis atque studiis de iisque qui ea sectabantur fecerit iudicio disputatio brevis. Spis je zgodovinsko zanimiv, ker kaže v popačeni dobi prvega stoletja rimskih cesarjev nekaj mož stare korenine, ki se

\*) Priznavati moramo, da tako lepo "besede" nisem še videl v Sežani, a tudi tako ystrajnega navdušenega plesa ni bilo še v naši "kapitali".

novimazorom upirajo, da si jim zaradi tega preti politično preganjanje.

Ob enem ima sestavek literarno zgodovinsko vrednost, ko iz njega po pripravi, kratki poti spoznavamo kritično utrjeno sodbo in s tem nazorje imenitnega rimskega zgodovinarja Tacita.

V Sevrno Ameriko se izseli ta mesec 18 oseb z Gorenjskega.

**Maša za mrtve.** (Missa pro defunctis) prišla je na svitlo v Blaznikovi tiskarni po 32 kr. spoštno vred. Čveteroglasno ali za 1 glas z orglami sestavlja je to mašo P. Angelik Hribar v lahkem cerkvenem slogu.

**Neuroča.** Pred tednom dni je neki Borri v Sežani tolkel v velikem kamnitem „možnarju“ smodnik in žveplo hotel napraviti — „rakete“ — recte „umetne ognje“. A groza! Sliši se močni strel, možnar se razbije na kose; Borrija odnese pol glave, eno roko in mu pridere prsa — tako, da je na mestu mrtve ostal.

**Laibacher Tagblatt,** list, ki je imel nalogo, kar je slovenako, grdit in zaničljivo opisovati, mora končati svoje življenje najbolj zaradi pomanjkanja gnotae podpore. Pravijo, da miali kot tednik z enakim nemškutarskim značajem vstati, zunaj Kranjskega nekod.

**Podmelška čitalnica** napravi v nedeljo 15. t. m. veselico s sledetimi sporedom:

1. Petje, 2. Govor, 3. Slavijanka (uglasbil Sr. Carl), 4. Deklamacija, 5. Nočni mir, 6. „Berite Novice“ (igra), 7. „U boj“, 8. Igra: „Učenca se podasta v Ameriko“ 9. Oj banovci. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 10 kr. — K obilnej udeležitvi uljudno vabi odbor. Posebna povabila se ne bodo razpošiljala.

**Vabilo k veselici,** katero napravi bovška narodna čitalnica v nedeljo dne 15. avgusta v gostilnici pri Huberju v posebno poslavljenje 50 letnice Nj. Velikanstva presvitlega cesarja Fran Josipa I. Spored: 1. Petje; 2. Deklamacija; 3. Petje; 4. Deklamacija; 5. Petje; 6. Berite Novice, šaloigra v 1 dejanji; 7. Petje. Po besedi tombola. Vstopnina 20 nov. — Sedež 10 nov. Ker je čisti dohodek namenjen „Koritiškim pogorelcem“, sprejmejo se s hvaležnim srcem tudi več doneski. Začetek veselice ob 7 1/2 uri zvečer. K obilni udeležbi najljubdeje vabi. Odbor.

**„Tukaj se Soča prodaja.“** „Sočino“ opravnišvo dalo je te dni v dvojih tobakarnicah goriških na oknih razobesiti majhne tablice, pisane s spredujimi besedami. Na to pa so v eni taki tobakarnici nekateri lahončiči dotičnemu gospodarju zažugali, da ne pridejo več k njemu kupovat, ako ne odstrani brz o ne tablice. Za ta slučaj se spominjamo onih goriških trgovcev, ki so tu pa tam poskusili s slovenskimi napisi vabiti k sebi slovensko občinstvo. Njim so table s slovenskimi napisi pa kar strgali s zidov ali pa pomazali. Ne čudimo se pobalinom ali pobačem, ki se proti drugim narodnostim takó pouličnjsko obnašajo. Poglejmo v Trst med omikane italijanske poslance, kateri so kakor sršeni poskočili nad nedolžni slovenski „tukaj.“ Poglejmo v Gradec, kjer so bili le-tos mestni staresine z nemškimi prebivalci skoro s pameti prišli, ko je bilo brati po mestnih zidovih samo po naključju nekaj slovenskega. Tolažimo se s tem, da je tudi med laškim in nemškim svetom še nekaj omikanih mož, ki ne obsojujejo samo pouličnjsko obnašanje, ampak tudi one svoje voditelje, ki so v svoji strasti in zaslepljenosti izgubili ves čut za pravo in enakopravnost.

Slovenci pa naj si snujejo svojo trgovino in obrtništvo tudi po mestih; potem ne bodo Lahov nadlegovali za kupovanje in prodajo; potem bomo videli, kdo je tudi v Gorici dozda laškim in nemškim štacunam donasal največ dobička. Slovenci naj začenjajo hoditi tudi k domačim odvetnikom; potemi bo žačel morda kak laški pravdarski doktor svojim domačnom razkrivati dosedanje že obsojeno obnaš nje političnih lakonskih pritlikovcev in onih, ki tavajo slepo za njimi.

Y.

## Razne vesti.

**Nek zdravnik Dr Tanner** je v Ameriki poskušal postiti se celih 40 dni. Zdravniki in drugi ljudje so čuvali nad njim, da bi ne vzel k sebi skrivše kakaga jedila. Piti pa mu je bilo dovoljeno, in pil je vode zares zeló. Dan za dnevom mu je bilo teló laže, obraz mu je vpadal, in celó teló se mu je skrajševalo. Želodec tudi mu ni bil proti koncu več na miru. Vsi zdravniki skoro so mislili, da ne prestane; in vendar je te dni srečno končal štiridesetdanski post samo ob vodi, zraku in spanji. Radovedni so ljudje zdaj, ali mu ni želodec preveč oslabil. Ali pa ni čudno, da človek toliko zmore?

## Javna zahvala.

Vsem onim, ki so moje ranjko preljubljeno in nepozabljivo soprogo HELENO SEGALLA spremili do tihe gomile, ter s tem skazali, meni in mojej družini pravo prijateljsko sočutje izrekam najtoplejšo zahvalo.

Kanal, 10. avgusta 1880.

ANTON SEGALLA.

Vsem onim, ki so nam izvolili na razen način izraziti svoje blago sočutje o zgubi preljubljene matere oziroma tašče in stare matere, gospe JOSIPINE TARRASCH rojene pl. GARZAROLI Turnlackh — izrekamo iz dna srca najtoplejšo zahvalo.

Rodbina  
DOLSCHEIN-ROJIC.

## Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se preselil s svojo gostilnico s starega trga na trg sv. Antona v Trojarjevo hišo št. 1 pod naslovem pri „VETERANU“ ter hočem tudi za naprej za dobre jedi in dobro pijačo skrbeti. Priskrbeljeno imam tudi za ohranitev vozov in živali.

V Gorici, 10. avgusta 1880.

Blaž Špacapan, gostilničar.

## Marijacejske kaplje za želodec

izvrsten pripomoček zoper vse želodečne bolezni



posebno pa se sponaša pri netečnosti, želodečni slabosti, slabodišcem dihu, kedar človeka napenja, mu kislo podaja, kedar ga grize ali vjeda, pri želodečnem kataru, zgagi ali rezaici, če se nareja pesek ali kaša, pri preobilnosti sliu, zlatenci, pri studu in metanji, glavobolu, prihajajočem od želodca, želodečnem krču, pri zaprtem životu, prenasitenosti bodi z jedmi ali

pijačami, pri glistah, vrančnih, jeternih ali hemoroidalnih bolestitih.

Vsaka steklenica stane s podukom o rabi 35 kr. Glavna zaloga za Gorico pri gospodu lekarničarju A. pl. Gironeoli v Gorici, blizo „treh kron“.

Centralna zaloga za razpečiljanje: Apotheke zum heiligen Schutzensengel des Carl Brady, Krensier, Maehren.

Broj 708.

## Razpis služeb.

V sežanskem šolskem okraju je izpraznjenih šest učiteljskih služeb III. vrste z dohodki določenimi v postavi od 4. marca 1879 in sicer na enorazrednih ljudskih šolah v Brestovici, Skopem, Lokvah, na Barki, Vatovljah in v Temnici, potem služba učiteljice na ljudski šoli v Komnu in eventualno služba učiteljice na ljudski šoli v Tomaji tudi z dohodki določenimi v postavi od 4. marca 1879.

Prošnje se imajo vložiti po predpisani poti do 31. avgusta 1880 pri c. k. okrajnem šolskem svetu v Sežani.

V Sežani, dne 4. avgusta 1880.

Predsednik

C. K. OKRAJNEGA ŠOLSKEGA SVETA  
Bosizio.

Št. 191/E

## Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 6. septembra 1880 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav II. četert leta 1879 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca aprila, maja in junija 1879.

Ravnatelj: Lovisoni.

## Le jedenkrat

podaje se tako ugodna prilika, da si za polovico prave cene omisli vsakdo izvrstno uro.

## Velikanska razprodaja.

Politične razmere, ki so nastale v celaj Evropi, zadele so tudi Švico; vsled teh razmor se je na stotine delavcev izselilo, tako da je obstanek tovarn jako dvomljiv. Tudi največja fabrika za ure, katero smo mi zastopali, se je zaprla začasno, ter nam je zaupala prodajo svojih ur. Te tako zovane žepne ure so najboljše ure celega sveta, kojih okrovi so izdelani iz najfinejšega srebrnega niklja, so izredno elegantno gravirani in giljoširani, ter so ameriškega sistema. Vsled neke vlastne konstrukcije ne more se taka ura nikdar pokvariti, pade lahko na tla, sme se stisniti, a vendar ura pri tem nič ne trpi.

Proti povzetju, ali vpošiljavi malo svote, katere je pri vsakej baži ur zaznamovana, s katero je plačana le pridejana zlata double urna verižica, baržunasti etui, glavni ključ za uro in delavska plača, dobi vsakdo najfinejšo repasirano uro skoraj na polovico zastonj. Vse ure so natanko repasirane, ter garantujemo za vsako uro pet let.

V dokaz gotovega jamstva in stroge solidnosti, prevzemamo s tem dolžnost javno, da vsako nepristoječo uro nazaj vzamemo, in z drugo zamenjamo.

## Izpisek ur.

1000 komadov remontoir žepnih ur, katere se pri kozici navijajo brez ključa, z dvojnimi okrovom in kristalnim okrovom, izredno natančno regulovane; ruzen tega so tudi elektrogalvanično požlačene, tako da jih nobeden zlatar ne more od pravo zlatih razločiti; z verižico, medaljonom itd. preje jeden komad gl. 25, zdaj le gl. 10.20.

1000 komadov krasnih ur na sidro (ankeruhr) od najtežjega srebrnega niklja, tekočih na 15 rubinih, z emailiranimi kazali, kazalom za trenutke in kristalnim ploščatim steklom, natančno repasirane; preje jeden komad gl. 21, zdaj samo gl. 7.25.

1000 komadov mobilnih ur na valje (cylinder-uhr) v teških giljoširanih okrovih od srebrnega niklja, s kristalnim ploščatim steklom, tekočih na 8 rubinih, fino repasirane, z verižico, medaljonom, in baržunastim etuijem, jeden komad preje gl. 15, zdaj le gl. 5.60.

1000 komadov Washingtonskih ur na sidro od 13lotnega srebra, potrjene od c. k. denarnega urada, tekoče na 15 rubinih, elektro-galvanično požlačene, da jih ne more nobeden strokovnjak ali zlatar od pravo zlatih razločiti; fino na trenutek regulovane in poskušene. Teh ur stal je preje jeden komad gl. 27, zdaj pa le gl. 11.40.

1000 komadov Washingtonskih remontoir žepnih ur, od pravega 13lotnega srebra odobrenega od c. k. denarnega urada, pod najstrožjim jamstvom na trenutek repasirane, s kolesjem od niklja in privilegiranim regulovanjem, tako da se nij treba teh ur nikdar popravljati. Pri vsakej uri da se zastonj tudi jedna zlata double urna verižica, medaljon, baržunasti etui in ključ; vsaka taka ura stala je preje 35 gl. zdaj pa samo gl. 16.

1000 komadov ur za dame od pravega zlata z 10 rubini, preje gl. 40, zdaj gl. 20.

1000 komadov remontoir ur od pravega zlata za gospode ali gospé, preje 100 gl. zdaj gl. 40.

650 komadov ur z ropotcem, fino regulovane, dajo se rabiti tudi na pisalneji mizi, preje gl. 12, zdaj le 5.80.

650 komadov ur z majatnikom (pendeluhr) v fino izrezljanih gotičkih visokih omaricah, navijajo se vsakih osem dnij, fino na trenutek regulovane, lepe in impozantne. Ker je taka ura po minolih 20 letih še dvakrat več vredna, naj bi jo imela vsaka družina, posebno ker se s tako uro soba olepša. Te ure stale so preje gl. 35, zdaj se dobi jeden komad za smešno nizko ceno gl. 15.75.

Pri naročilih za ure z majatnikom (pendeluhren) priloži naj se tudi mala svota,

Naslov: Uhren-Ausverkauf

von

Philipp Fromm, Uhrenfabrik,  
Wien, Rothenthurmstrasse N.ro 9.